

Dosar nr. 580/2015

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII –A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
SENTINȚA CIVILĂ NR. 1791
 Ședința publică din data de 19.06.2015
 Curtea constituită din:
PREȘEDINTE : IONUȚ MILITARU
GREFIER: ANDREEA IOANA BADEA

Pe rol se află soluționarea cererii în contencios administrativ formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** în contradictoriu cu pârâțul **BAKOS ȘTEFAN**, având ca obiect **constatarea calității de lucrător al securității (O.U.G. nr. 24/2008)**.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică de la 12.06.2015, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată ce face parte integrantă din prezenta sentință civilă, când Curtea, pentru a da posibilitatea părților de a depune la dosar concluzii scrise, a amânat pronunțarea la data de 19.06.2015, când a hotărât următoarele:

CURTEA,

Deliberând asupra cauzei de față, constată următoarele:

1. Obiectul cererii de chemare în judecată

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București-Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal la data de 30.01.2015 sub nr. 580/2015, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a chemat în judecată pe pârâțul Bakos Ștefan, solicitând în baza indiciilor rezultate din documentele existente la dosar să se aprecieze asupra calității de colaborator al Securității a pârâtului Bakos Ștefan.

În motivarea acțiunii, reclamantul arată că verificarea pârâtului Bakos Ștefan a fost declanșată în baza art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. (1) din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, ce stabilesc obligația Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (C.N.S.A.S.) de a verifica din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător sau de colaborator al Securității, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b)-h 1) din același act normativ.

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/1/2244/06.10.2014, pârâțul Bakos Ștefan, student anul I la Facultatea de Agricultură din cadrul Institutului Agronomic Cluj-Napoca, membru U.T.C., a fost recrutat, la data de 14.09.1988, în calitate de informator al organelor de securitate pentru "încadrarea informativă a studenților din anul său de studiu și a persoanelor din com. Chinteni, jud. Cluj, aflate în atenția organelor de securitate". Potrivit Raportului cu propuneri de înregistrare a numitului Bakos Ștefan în calitate de persoană de sprijin, din 14.09.1988, pârâțul a întocmit și semnat olograf cu numele real un angajament, preluând numele conspirativ "Barabas".

Informațiile furnizate Securității se referă la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, fiind depuse în acest sens notele olografe furnizate de pârât sub numele conspirativ "Barabas", referitoare la comentariile privind condițiile social-economice existente în țară sau la ascultarea/vizionarea posturilor radio/T.V. străine, ori comentariile negative la adresa conducerii de partid.

Informațiile au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, respectiv a dreptului la viață privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, și a dreptului la liberă exprimare, prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965 și art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

În drept, au fost invocate prevederile art. 3 lit. g), art. 5 alin. 1, art. 2 lit. b), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. (1) și art. 35 alin. (5) lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile art. 194 C.pr.civ.

2. Poziția procesuală a pârâtului

Prin note scrise (calificate de către instanță la termenul de judecată din 12.06.2015-filele 110-114), pârâțul a precizat în apărare aspectele pe care le apreciază relevante cu privire la contextul în care a fost contactat de către Securitate în anul 1988 și la modul în care am desfășurat activitatea ulterior.

Consideră că este esențial a se înțelege circumstanțele reale în care a semnat Angajamentul de colaborare și a desfășurat activitatea de informare. În acest sens, subliniază faptul că nu a semnat Angajamentul cu Securitatea din dorința de a sprijini regimul comunist printr-o colaborare cu organele opresive ale acestuia. A semnat acel Angajament, fiind amenințat că, dacă va proceda altfel, nu va mai avea acces la studiile universitare pe care dorea să le urmeze. A aderat la activitatea de colaborare sub imperiul constrângerii morale, fiind amenințat cu un pericol iminent, inevitabil, injust și, fără îndoială, grav, date fiind eforturile depuse de acesta pentru a se pregăti pentru examenul de admitere.

În data de 13 IX 1988, a primit ordin de incorporare din partea Postului de Miliție Chinteni, lucru surprinzător, având în vedere că efectuase deja stagiul militar la unitatea 1305 infanterie din București, fiind lăsat la vatră în anul 1987. S-a prezentat la Postul de Miliție Chinteni, unde era așteptat de seful postului și de o persoană îmbrăcată în civil, care ulterior s-a dovedit a fi maiorul de securitate, ... Acesta din urmă a rupt Ordinul de incorporare și a trecut direct la subiect, cerându-i să furnizeze informații atât despre comunitatea maghiară locală, cât și despre studenții din cadrul Facultății de Agronomie. Pârâtul susține că, inițial, a refuzat categoric, însă a fost repede amenințat că, în cazul în care nu va accepta colaborarea cu Securitatea, să își ia adio de la studiile universitare, aceasta, în condițiile în care, pe vremea respectivă, Facultățile de Agronomie pretindeau, pentru admitere, prezentarea unei adeverințe care să ateste o experiență de muncă în domeniul agricol de cel puțin un an calendaristic. Însă, în perioada 1987 - 1988, lucrase la Întreprinderea de mase plastice Napochim din Cluj Napoca în trei schimburi, astfel încât, în mod evident, nu a avut timpul necesar pentru a presta munci agricole la o întreprindere agricolă de stat sau CAP. În aceste condiții, ca mulți alții, a prezentat o adeverință fictivă pentru a putea fi admis la facultate. Maiorul de securitate ....., l-a amenințat că va proceda în așa fel încât să nu fie vreodată admis la Facultatea de Agronomie, dacă a alege să refuze colaborarea cu Securitatea.

Pârâtul învederează că nu a semnat angajamentul de colaborare cu securitatea din convingere politică sau din dorința de a obține avantaje de pe urma unei astfel de colaborări. În schimb, a semnat actul sub constrângere, fiind hotărât și dornic să-și completeze pregătirea cu studii universitare, studii care, în viziunea sa, aveau să asigure profesia dorită și un trai mai bun decât cel pe care îl avea la vremea respectivă.

Nu doar începutul colaborării a stat sub semnul amenințării, ci și activitatea derulată ulterior. Astfel, notele informative au fost date în holul de la intrarea Căminului de studenți de pe strada Moșilor, Cluj Napoca, unde trebuia să se prezinte săptămânal la date prestabilite. De multe ori, nu a fost prezent, ceea ce l-a pus, în mod repetat, în fața unor avertismente dure din partea ofițerului de securitate.

Cat privește modalitatea de desfășurare a colaborării, pârâtul a precizat că alegerea persoanelor despre care raporta sau a modalității de raportare nu rămăneau la aprecierea sa. Maiorul ..... cerea insistent declarații despre doi fugari (persoane ramase în Ungaria), așa cum reiese și din notele informative, dar și despre preoți și alte persoane pe care i le indica. Notele informative erau, într-o mare măsură, gata prefabricate în sensul că întotdeauna maiorul ..... deținea deja foarte multe informații cu privire la persoanele vizate, informații obținute de la alte surse. De asemenea, arată că toate notele informative au fost scrise după dictare în contextul și în stilul impus de ofițerul de securitate, pârâtului rămânându-i o marja prea mică de libertate în determinarea conținutului notelor informative.

Spre sfârșitul anului 1989, maiorul ..... l-a anunțat că se pensionează și a fost preluat de un alt ofițer, mult mai tânăr, al cărui nume nu și-l amintește. Pârâtul arată că a refuzat să mai dea note informative acestui ofițer.

Pârâtul susține că nu sunt îndeplinite condițiile art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, pentru înțelesul că nu a furnizat informații care să denunțe activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. Informațiile furnizate nu au avut ca efect îngrădirea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului. Sub acest aspect, arată că informațiile prezentate nu au atras prin ele însele îngrădirea drepturilor și a libertăților fundamentale ale persoanelor vizate, dat fiind faptul că persoanele urmărite erau deja supravegheate de organele securității și că, pe de altă parte, la scurt timp, a intervenit căderea regimului comunist. Nu în ultimul rând, subliniază că la acea vârstă de 21 de ani, nu eram conștient de urmările pe care informațiile furnizate le-ar fi putut avea asupra persoanelor urmărite.

După schimbările intervenite în decembrie 1989, la Facultatea de Agronomie a avut loc o adunare ad-hoc a studenților, în cadrul căreia s-a cerut, printre altele, și deconsolarea studenților colaboratori ai securității. Cu aceasta ocazie, pârâtul și un fost coleg de an, pe nume ....., domiciliat în Iernut, județul Mureș, au fost singurii care au ieșit în fața studenților din anul II de la Facultatea de Agronomie și au recunoscut această colaborare, gest care a fost apreciat de colegii pârâtului. Fusese acuzat de unii ca a

colaborat cu Securitatea pentru note bune. Ultima afirmație a fost însă infirmată pe parcursul timpului, terminându-și studiile universitare cu media generală peste 9,50 și nota 10 la examenul de stat.

Recunoaște că a dat notele informative sub numele conspirativ Barabas. A dorit, însă, să precizeze circumstanțele în care a fost recrutat, considerând că, la acea vreme, nu avea alta opțiune, dat fiind că și-a văzut toată munca de pregătire pentru admitere la facultate pusă în pericol și, implicit, posibilitatea de a lupta pentru un viitor mai bun, atât pentru sine, cât și pentru familia din care provine.

Consultându-se și cu primarul comunei Chinteni, d-na ....., a luat decizia de a-și da demisia din funcția de consilier local din Consiliul Local al Primăriei Chinteni și din toate funcțiile politice pe care le-a deținut din partea formațiunii politice UDMR, precum și decizia de a nu mai candida niciodată la vreo funcție publică.

3. Aspecte procesuale

Cererea de chemare în judecată este scutită de taxă judiciară, conform art. 11 din O.U.G. nr. 24/2008.

Instanța a încuviințat părților proba cu înscrisuri, în cadrul căreia reclamantul a depus, atașat cererii de chemare în judecată, nota de constatare nr. DI/1/2244/06.10.2014, dosarul personal nr. R 192074.

4. Starea de fapt

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea reține, în fapt, pe baza înscrisurilor administrare și a mărturisirii pârâtului din notele scrise, următoarele:

Pârâtul Bakos Ștefan, născut la data de 12.04.1967, în mun. Cluj-Napoca, jud. Cluj, fiul lui Ștefan și Elisabeta, domiciliat în comuna ..... sat ..... nr. .... județul Cluj, a semnat un angajament de colaborare cu Securitatea, primind numele conspirativ „Barabas”, astfel cum rezultă din înscrisul de la f. 38, intitulat „Angajament”.

Pârâtul a mărturisit semnarea acestui angajament, precum și furnizarea unor note informative sub numele conspirativ „Barabas”, după cum urmează:

4.1. Informații privind comentarii legate de condițiile social-economice existente în țară ale unor persoane urmărite:

- nota informativă din 17.10.1988, prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu numitul K.Ș., respectiv / .../ comentează în mod denigrator situația social-economică a țării noastre, el plângându-se tot timpul că n-a reușit să-și găsească un loc de muncă stabil /.../ (fila 4 din nota de constatare nr. DI/1/2244/06.10.2014 și filele 20-20v din dosarul fond rețea R 192074, vol. 2);

- nota informativă din 13.03.1989, prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu numitul S.A., respectiv / .../ [acesta] a elogiât foarte mult fapta nepotului său, care a găsit [în Ungaria] condiții de afirmare mai bune decât în România, afirmând că nu va mai veni înapoi deoarece lucrează în domeniul minier, unde câștigă foarte mult, și în curând își va cumpăra autoturism /.../ (fila 9 din nota de constatare nr. DI/1/2244/06.10.2014 și fila 6 din dosarul fond rețea R 192074, vol. 2);

- nota informativă din 20.03.1989, prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu numitul B.O., despre care susținea că, / .../ [a afirmat] că studenții de la Institutul de Mine din Petroșani au făcut scandal de răsunet, pentru anumite condiții necorespunzătoare din cămin, și a căutat să susțină că și studenții noștri ar trebui să le ia exemplul, pentru că nici în căminele din centrul universitar Cluj-Napoca [aceștia] nu se bucură de condiții umanitare, mai ales în ceea ce privește încălzirea și apa caldă, la care se face o economie drastică /.../ (fila 11 din nota de constatare nr. DI/1/2244/06.10.2014 și fila 5 din dosarul fond rețea R 192074, vol. 2);

- nota informativă din 10.04.1989, prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu discuțiile purtate cu numita KE., respectiv / .../ s-a plâns și s-a referit la faptul că învățământul românesc este slab dotat cu materiale didactice și pentru cercetare, iar remunerația cadrelor didactice este destul de slabă. S-a plâns, totodată, și de condițiile de navetă proaste care sunt în satul Măcișu /.../ (fila 11 din nota de constatare nr. DI/1/2244/06.10.2014 și fila 1 din dosarul fond rețea R 192074, vol. 2);

- nota informativă din 10.04.1989, prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu discuțiile purtate cu numitul K.Ș., respectiv / .../ România în curând va anunța lichidarea datoriei externe dar a precizat că asta este numai o lăudăroșenie, deoarece nivelul de trai de aici este destul de scăzut și nu va cunoaște nicio îmbunătățire, cu toate că scăpăm de datoria externă. Eforturile pe care le-a făcut conducerea țării în acest scop, le-a făcut pe pielea poporului, iar noi, tineretul de astăzi, suntem o generație de sacrificiu. /.../ (fila 12 din nota de constatare nr. DI/1/2244/06.10.2014 și fila 3 din dosarul R 192074, vol. 2).

4.2. Informații privind ascultarea/vizionarea posturilor radio/T.V. străine de către unele persoane urmărite:

- nota informativă din 10.10.1988 prin care pârâtul informa Securitatea, în legătură cu discuțiile purtate de numitul C.Ș. respectiv /.../ a făcut o serie de comentarii dușmănoase la adresa realităților social-politice din

țara noastră, precum și a conducerii superioare de partid și de stat. În principal s-a referit la faptul că situația din această țară a devenit deosebit de încordată, de nesigură și neliniștită încât nu mai poate fi suportată de către cetățeni. Legat de acest lucru a afirmat că se miră cum de românii mai pot îndura această stare de lucruri și de ce nu se răzvrătesc. Și-a exprimat părerea, că ar trebui să procedeze ca în Polonia, să se înființeze și la noi sindicatele libere, și care, în opoziție cu politica partidului și a guvernului, să apere interesele oamenilor muncii. A mai amintit și alte știri, audiate pesemne [la radio] <Kossuth> și <Europa Liberă>, în legătură cu vizita Papei de la Roma la Viena, în sensul că acesta, în predicile ținute, s-a referit la situația grea a poporului român, a politicii de distrugere a satelor, a vestigiilor culturale și a minorităților naționale, iar în final s-a rugat pentru transfugii din Ardeal. /.../ (filele 2-3 din nota de constatare nr. 01/1/2244/06.10.2014 și filele 22-22v din dosarul fond rețea R 192074, vol. 2);

- nota informativă din 21.11.1988, prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu discuțiile purtate cu numitul B.H.G., respectiv /.../ acest student mi-a sugerat ideea să ascult <Europa Liberă> întrucât în fața Ambasadei Române de la Paris vor fi construite niște sate machetă, în stilul satelor românești, peste care vor intra buldozerele și vor fi demolate." (fila 8 din nota de constatare nr. 01/1/2244/06.10.2014 și fila 15 din dosarul fond rețea R 192074, vol. 2);

4.3. Informații privind comentarii negative la adresa conducerii de partid ale unor persoane urmărite:

- nota informativă din 10.10.1988, prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu discuțiile purtate cu numita K.A., respectiv /.../ în mașină, numitul C.Ș., /.../, a făcut o serie de comentarii dușmănoase la adresa realităților social-politice din țara noastră, precum și a conducerii superioare de partid și de stat. În principal s-a referit la faptul că situația din această țară a devenit deosebit de încordată, de nesigură și neliniștită încât nu mai poate fi suportată de către cetățeni. Legat de acest lucru a afirmat că se miră cum de românii mai pot îndura această stare de lucruri și de ce nu se răzvrătesc. Și-a exprimat părerea că ar trebui să procedeze ca în Polonia, să se înființeze și la noi sindicatele libere, și care, în opoziție cu politica partidului și a guvernului, să apere interesele oamenilor muncii. A mai amintit și alte știri, audiate pesemne [la radio] <Kossuth> și <Europa Liberă>, în legătură cu vizita Papei de la Roma la Viena, în sensul că acesta, în predicile ținute, s-a referit la situația grea a poporului român, a politicii de distrugere a satelor, a vestigiilor culturale și a minorităților naționale, iar în final s-a rugat pentru transfugii din Ardeal. /.../ (filele 2-3 din nota de constatare nr. DI/1/2244/06.10.2014 și filele 22-22v din dosarul fond rețea R 192074, vol. 2);

- nota informativă din 17.10.1988, prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu numitul K.Ș., respectiv /.../ este dominat de unele idei ostile, naționaliste, prin aceea că, în comentariile pe care le face în cadrul anturajului său, susține așa-zisa idee de persecuție și lipsă de drepturi a minorității maghiare. /.../ are un anturaj de tineri din Chinteni, /.../ se mai întrunesc la domiciliul lui <Kender>, unde au organizat și organizează petreceri, purtând diverse discuții necorespunzătoare, nesănătoase, bancuri politice în general. /.../ (fila 4 din nota de constatare nr. DI/1/2244/06.10.2014 și filele 20-20v din dosarul fond rețea R 192074, vol. 2);

- nota informativă din 21.11.1988, prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu discuțiile purtate cu numitul B.H.G., respectiv /.../ A afirmat că la Brașov a fost un fel de agitație de teamă de a nu ieși din nou poporul din nou la rebeliune, cu ocazia împlinirii unui an de la evenimentele din Uzina <Tractorul>, din 15.11.1987. A mai afirmat că și la Cluj-Napoca situația a fost destul de tensionată și că se discuta despre posibilitatea de a ieși lumea în stradă pentru a face manifestație. /.../ Tot acest student mi-a sugerat ideea să ascult <Europa Liberă> întrucât în fața Ambasadei Române de la Paris vor fi construite niște sate machetă, în stilul satelor românești, peste care vor intra buldozerele și vor fi demolate." (fila 8 din nota de constatare nr. DI/1/2244/06.10.2014 și fila 15 din dosarul fond rețea R 192074, vol. 2);

- nota informativă din 13.03.1989, prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu discuțiile purtate cu numitul S.I., respectiv /.../ s-a manifestat foarte revoltat, /.../, arătând că, din cauză că a încercat să organizeze o aniversare jubiliară în memoria fostului episcop M.A., nu i s-a permis să facă acest lucru de către autorități, ba mai mult, s-a plâns că i s-a tăiat și ajutorul financiar pe care l-a primit din partea statului. /.../ Revoltat pentru aceste lucruri, S.I. a adus injurii autorităților românești care au interzis această aniversare, menționând că acesta [fostul episcop M.A.] a luptat enorm de mult pentru apărarea drepturilor și libertăților religioase ale maghiarilor din România. În final, S.I. a menționat că procesul de deznaționalizare (a maghiarilor din România) este în continuă creștere, iar dacă va continua politica aceasta cu aceeași intensitate <românii ne vor interna până la urmă în lagăre, așa cum au procedat fasciștii cu evreii!> /.../ (fila 10 din nota de constatare nr. DI/1/2244/06.10.2014 și fila 8 din dosarul fond rețea R 192074, vol. 2);

- nota informativă din 20.03.1989, prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu discuțiile purtate de numitul V.Ș., respectiv /.../ a manifestat unele referiri cu privire la economia statului și conducerea

Partidului Comunist Român. /.../ În aceste discuții a fost pus în evidență faptul că el nu se bucură de nici un drept, că aceste drepturi sunt retrase de la o zi la alta. De asemenea, a încercat să convingă persoanele cu care a discutat să nu mai aibă încredere în politica statului român, deoarece constă numai din promisiuni. /.../ (fila 11 din nota de constatare nr. DI/1/2244/06.10.2014 și fila 4 din dosarul fond rețea R 192074, vol. 2).

5. Asupra fondului cererii

În considerarea dispozițiilor art. 1 alin. 7 din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității - text potrivit căruia „persoana, subiect al unui dosar din care rezultă că a fost urmărită de Securitate, are dreptul, la cerere, să afle identitatea lucrătorilor Securității și a colaboratorilor acesteia, care au contribuit cu informații la completarea dosarului, și poate solicita verificarea calității de lucrător al Securității pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului” -, s-a procedat la verificarea calității pârâtului de colaborator al Securității.

5.1. În ceea ce privește susținerea pârâtului Bakos Ștefan privind încheierea angajamentului sub amenințare sau furnizarea informațiilor sub imperiul aceluiași viciu de consimțământ, Curtea reține că nu s-a dovedit o astfel de împrejurare de fapt, sarcina probei revenindu-i pârâtului potrivit dispozițiilor art. 129 alin. 1 C.pr.civ. din 1865 și art. 1169 C.civ. din 1864.

Pârâtul nu a dovedit prin probele administrate că ar fi fost amenințat cu un rău de natură să îi producă o temere care să îl determine să încheie un act pe care nu l-ar fi încheiat și, cu atât mai puțin, nu s-au dovedit amenințările pe parcursul întregii perioade în care au fost furnizate informații Securității.

Chiar și în situația în care instanța ar aprecia ca fiind reală mărturisirea pârâtului că a încheiat angajamentul pentru a putea ascunde săvârșirea unei infracțiuni de fals și uz de fals, în ceea ce privește depunerea în dosarul de admitere la Facultatea de Agronomie a unei adeverințe care atesta în mod nereal experiența de muncă în domeniul agricol de cel puțin un an calendaristic, concluzia ar fi că pârâtul invocă în realitate propria turpitudine, iar scopul nu poate fi considerat a fi legitim.

Nu orice amenințare, prin ea însăși, constituie o violență ca viciu de consimțământ, ci numai atunci când amenințarea este nejustificată, când reprezintă o încălcare a legii. Din nici un înscris de la dosarul cauzei nu rezultă că împotriva pârâtului ar fi fost începute cercetări cu privire la pretinsa săvârșire a vreunei infracțiuni, nici nu rezultă împrejurări de fapt care să îi fi creat o temere atât de puternică încât să accepte încălcarea unor drepturi fundamentale ale omului, respectiv ale persoanelor cu privire la care oferea informații de natura celor expuse anterior, cu scopul afirmat de a-și facilita accesul la educație.

În ceea ce privește pretinsa redactare a notelor informative de către ofițerul de securitate sau de către pârât, dar la dictarea ofițerului, tribunalul reține că legea nu prevede o condiție de formă a colaborării, aceea ca actul constatator să fi fost scris în întregime de semnat (olograf) sau compus de acesta, ci este suficient ca acesta să ofere informațiile care se regăsesc în conținutul acelui act. Or, din cuprinsul notelor informative rezultă că informațiile au fost oferite de bună-voie de către pârât, acestea cuprinzând detalii pe care pârâtul le-a observat în mediul în care își desfășura activitatea și care puteau fi trecute sub tăcere în măsura în care fapta de a le transmite Securității reprezenta o încălcare a drepturilor acelor persoane.

Dovada puterii de a se opune solicitării de colaborare cu Securitatea rezultă din însăși mărturisirea pârâtului, conform căruia spre sfârșitul anului 1989, maiorul ..... l-ar fi anunțat că se pensionează și ar fi fost preluat de un alt ofițer, căruia ar fi refuzat să îi dea note informative, de unde rezultă că relația pârâtului de colaborare cu un anumit lucrător al Securității a fost una voluntară, selectivă, pe criterii de oportunitate.

5.2. Deși pârâtul a susținut că, după schimbările intervenite în decembrie 1989, ar fi recunoscut această colaborare cu Securitatea în cadrul unei adunări ad-hoc a studenților la Facultatea de Agronomie, această atitudine - în măsura în care ar fi fost dovedită - nu ar fi fost de natură a-l exclude de la aplicarea dispozițiilor O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității.

Mai mult, pârâtul a ocupat ulterior funcția de consilier local din Consiliul Local al Primăriei Chinteni, susținând prin notele scrise depuse la dosarul cauzei că ar fi luat decizia de a-și da demisia din această funcție și din toate funcțiile politice pe care le-a deținut din partea formațiunii politice UDMR, precum și decizia de a nu mai candida niciodată la vreo funcție publică.

Or, potrivit dispozițiilor art. 5 alin. 1 din O.U.G. nr. 24/2008:

„(1) Persoanele care candidează, au fost alese sau au fost numite în una dintre demnitățile ori funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h¹), cu excepția celor care la data de 22 decembrie 1989 nu împliniseră vârsta de 16 ani, fac o declarație pe propria răspundere, conform modelului prevăzut în anexa la prezenta ordonanță de urgență, în sensul că au avut sau nu calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia. Verificarea calității de lucrător al Securității ori de colaborator al acesteia se face din oficiu pentru persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile ori în funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h¹), inclusiv

pentru cele aflate în exercitiul respectivelor demnități ori funcții la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență”.

Art. 3 lit. g din aceeași ordonanță privește primarii, viceprimarii, consilierii județeni, consilierii în Consiliul General al Municipiului București, *consilierii locali*.

Rezultă că legea prevede un cadru formal în care trebuie mărturisită existența calității de colaborator al Securității.

5.3. În ceea ce privește natura colaborării cu Securitatea, Curtea reține că sunt îndeplinite condițiile impuse de prevederile art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, conform cărora „colaborator al Securității” este, printre altele, *„persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”*.

Pârâtul nu a fost anchetat, judecat sau condamnat pentru vreo infracțiune, iar din actele dosarului rezultă că nu a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, pentru a nu fi considerat colaborator al Securității, potrivit definiției legii.

Informațiile furnizate Securității se referă la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, la comentariile privind condițiile social-economice existente în țară sau la ascultarea/vizionarea posturilor radio/T.V. străine, ori la comentarii negative la adresa conducerii de partid.

Legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al securității, persoanelor care, prin denunțurile lor, nu au menajat interesele celor denunțați, deși puteau și erau obligați să procedeze astfel pentru a nu încălca principiile unei societăți democratice și drepturile fundamentale ale omului.

Or, din actele dosarului rezultă că, pe baza informațiilor furnizate cu solitudine de către pârât, ofițerul de legătură din cadrul Securității a dispus următoarele măsuri:

- „Numita K.E. a mai fost semnalată cu unele comentarii negative. Sarcini: va sta în continuare în atenția informatorului pentru a stabili dacă face și comentarii de natură naționalistă. Măsuri: se va dirija și persoana de sprijin <Kulcsar Eugen> pe a doua linie [informativă], pentru a-i cunoaște poziția.” (vol. 2, fila 1 din dosarul R 192074);

- „Numitul K.Ș. nu a mai fost semnalat. /.../ Sarcini: de a stabili și alte aspecte, comentarii ce le fac legat de situația actuală din RP. Ungară, dacă au intenții evazioniste, dacă ascultă sau colportă știrile posturilor de radio străine etc. Măsuri: verificarea notei și prin alte surse: <Kulcsar Iosif>, <Koman> și alții. Va fi luat în lucru prin mapă de verificare.” (vol. 2, filele 20-20v din dosarul R 192074);

- „K.Ș. figurează în Cartoteca General-Documentară [că] a fost lucrat prin supraveghere informativă, avertizat pentru manifestări ostile. Sarcini: de a-l avea permanent în atenție cu ocazia navetei și a semna și alte aspecte de interes. Măsuri: se va dirija și informatorul <Koman> pentru verificare, urmând a fi reluat în lucru.” (vol. 2, fila 22v din dosarul R 192074);

- „B.H.G. nu a mai fost semnalat. Nota se va preda în copie la Serviciul 1/A (Mr. ....) pentru a putea fi avut în atenție.” (vol. 2, fila 15 din dosarul R 192074);

- „S.I. este lucrat prin D.U.I. pentru manifestări naționaliste. Sarcini: de a-l contacta mai des în perioada următoare, spre a-i cunoaște preocupările, dacă incită la acțiuni naționaliste pe maghiarii din comună.” (vol. 2, fila 8 din dosarul R 192074);

- „V.Ș. nu a mai fost semnalat. Se va trece la identificarea acestuia de îndată, urmând a fi consultate și alte surse din Chinteni și luat în lucru prin mapă de verificare.” (vol. 2, fila 4 din dosarul R 192074).

- „B.O. nu a mai fost semnalat. /.../ Sarcini: de a stabili dacă caută să incite studenții din an la activități anarhice. Măsuri: nota se predă în copie la Serviciul 11A pentru a fi avut în atenție.” (vol. 2, fila 5 din dosarul R 192074).

Reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a dovedit prin probe administrate că informațiile furnizate serveau scopului notoriu al Securității, de a monitoriza cu atenție orice comentariu negativ la adresa conducerii de partid și de stat, cunoscut fiind faptul că regimul urmărea promovarea ideii că statul comunist era forma superioară de organizare politică și socială, în care toate persoanele aveau un nivel de viață ridicat, iar meritul pentru această stare de fapt se datora în exclusivitate partidului, orice contestare a deciziilor politice reprezentând o atitudine potrivnică regimului totalitar comunist.

În timpul regimului comunist, ascultarea emisiunilor posturilor de radio interzise, în special a postului de radio „Europa liberă”, la care pârâtul a făcut referire în notele informative, constituia un act de sfidare a regimului, fiind notorie împrejurarea că emisiunile acestor posturi de radio erau bruiate de autoritățile comuniste, în încercarea de a limita, prin orice mijloace, ascultarea emisiunilor posturilor care criticau constant

abuzurile exercitate de dictatura comunistă, militând pentru reinstaurarea în România și în celelalte state est-europene a unor regimuri democratice și a statului de drept.

5.4. Informațiile furnizate au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, respectiv a dreptului la viață privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, și a dreptului la liberă exprimare, prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965 și art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

Astfel, analiza înscrisurilor evocate mai sus duce la concluzia categorică a întrunirii și a celei de-a doua condiții. Măsurile dispuse, precum dirijarea unor surse care să pătrundă în intimitatea celor vizați, au fost dispuse în scopul de a depista poziția ostilă/atitudinea dușmănoasă a celor urmăriți față de politica partidului și statului, a conducerii acestora, față de regimul comunist, vădind interesul pentru opiniile celor vizați relativ la aspectele menționate, pentru anturajul acestora, măsurile aprobate, de atenționare a persoanelor vizate, avertizare și anchetare.

Acest interes, pus în practică prin măsurile dispuse, coroborat cu urmările pe care le antrenau împotriva celor vizați, probează un mecanism specific de supraveghere polițienească extrem de intrusiv în viața privată a celor urmăriți și o grevare a dreptului la viață privată, a exercitării libertății de exprimare, de opinie și de conștiință, adică exact a acelor libertăți care conturează personalitatea unui om, care dau măsura demnității acestuia, grevare care – în raport de sistemul de valori al fiecăruia dintre cei vizați – poate echivala cu o suprimare efectivă a acestor libertăți.

Toate aceste acțiuni ale pârâtului, vizând punerea sub lupă a întregii vieți a celor indicați mai sus, vizând urmărirea acestora pentru opiniile lor, constituie activități prin care s-au suprimat ori îngrădit următoarele drepturi și libertăți fundamentale ale omului, consacrate legislativ în epocă astfel:

- *Dreptul la viață privată*, consacrat în epocă în art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, potrivit căruia „*Nimeni nu va fi supus la imixtiuni arbitrare în viața sa personală, în familia sa, în domiciliul lui sau în corespondența sa, nici la atingeri aduse onoarei și reputației sale. Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor asemenea imixtiuni sau atingeri*”.

- *Dreptul la libertatea de exprimare, libertatea opiniilor și de conștiință*, consacrate în perioada de referință în următoarele dispoziții legale:

Art. 85 din Constituția României din 1952 - „*În conformitate cu interesele celor ce muncesc și în vederea întăririi regimului de democrație populară, cetățenilor Republicii Populare Române li se garantează prin lege:*
a) *libertatea cuvântului (...)*”

Art. 28 din Constituția Republicii Socialiste România din 1965 - „*Cetățenilor Republicii Socialiste România li se garantează libertatea cuvântului, a presei, a întrunirilor, a mitingurilor și a demonstrațiilor*”

Art. 30 alin. 1 din Constituția Republicii Socialiste România din 1965 - „*Libertatea conștiinței este garantată tuturor cetățenilor Republicii Socialiste România*”.

Art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului - „*Orice om are dreptul la libertatea opiniilor și exprimării; acest drept include libertatea de a avea opinii fără imixtiune din afară, precum și libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei prin orice mijloace și independent de frontierele de stat*”.

Prin urmare, este întrunită și cea de-a doua cerință din ipoteza normei legale, aceea ca activitățile pârâtului să constituie acte de poliție politică în accepțiunea legii, adică să vizeze „instaurarea și menținerea puterii totalitar comuniste, precum și suprimarea sau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

Reținând, în lumina considerentelor expuse mai sus, întrunirea ipotezei normei legale cuprinsă în art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, instanța – în temeiul art. 11 din același act normativ – va admite prezenta acțiune și va constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE:**

Admite cererea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, cu sediul în sector 3, București, str. Matei Basarab, nr. 55-57 în contradictoriu cu pârâtul **BAKOS ȘTEFAN**, cu domiciliul în com. .... sat ..... județ Cluj.

Constată calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

Cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare, cererea urmând a se depune la sediul Curții de Apel București - Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal.

Pronunțată public prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței, azi, 19.06.2015.

PREȘEDINTE
Ionuț Militaru

GREFIER
Andreea Ioana Badea

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat
în dosarul acestei instanțe Nr. 580/24.06.2015
se legalizează de noi.

GREFIER

Scutit

*Definitivă prin nerescurarea la
data de 08.12.2015*